

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

доктора медичних наук з акушерства та гінекології, професора кафедри сімейної медицини, кардіології та медицини невідкладних станів ФПДО ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», Шурпяка Сергія Олександровича на дисертаційну роботу Гринчук Оксани Богданівни «Відновлення репродуктивної функції у жінок із доброякісними неуточненими пухлинами яєчників», поданої до Разової Спеціалізованої вченої ради ДФ ДФ 26.613.257, яка створена згідно з наказом ректора Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика» № 4731 від 17.11.2025 на підставі рішення вченої ради від 12.11.2025, на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Актуальність теми дисертаційної роботи

Проблематика збереження й відновлення репродуктивного здоров'я жінок посідає провідне місце в сучасній гінекології та репродуктології. Особливої уваги потребують пацієнтки з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників, які, за класифікацією ВООЗ (2020), становлять до 16% епітеліальних новоутворень. Незважаючи на їх морфологічну доброякісність, ці утворення характеризуються ризиком рецидивування, проліферативними властивостями та можливістю компресійного впливу на органи малого таза, що суттєво обмежує репродуктивний потенціал жінки. За даними вітчизняних дослідників, відсутність стандартизованих клінічних протоколів щодо менеджменту пацієнток репродуктивного віку з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників, особливо за наявності супутньої патології, значно ускладнює підходи до відновлення фертильності. Хірургічне лікування має провідне прогностичне значення у відновленні репродуктивної функції в цієї категорії пацієнток, однак його застосування в закладах охорони здоров'я України залишається обмеженим. Наявні клінічні прогалини, різноманітність морфологічних характеристик, дефіцит довгострокових досліджень із фокусом на віддалені репродуктивні наслідки, а також відсутність персоналізованих

алгоритмів ведення даної когорти жінок обґрунтовують потребу в комплексному системному науковому вивченні цієї проблеми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до планової наукової тематики кафедри акушерства і гінекології НУОЗ України імені П. Л. Шупика «Актуальні аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок, прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах» (№ державної реєстрації 0117U006095, термін виконання 2017–2025). Автор є співвиконавцем науково-дослідної роботи.

Новизна дослідження та одержаних результатів.

Дисертанткою вивчено сучасні світові підходи щодо відновлення фертильності у жінок репродуктивного віку з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників.

Вперше встановлено прогностичну цінність біомаркерів VEGF, TNF- α , Ki-67, НОМА-IR у формуванні репродуктивного прогнозу після хірургічного лікування доброякісних пухлин яєчників.

Автором доведено перевагу органозберігаючої лапароскопічної тактики у поєднанні з сучасними гемостатичними та гормональними методами для зниження втрати АМГ.

На особливу увагу заслуговує розробка на основі поєднання клінічних, морфологічних, гормональних, імунних та метаболічних показників інтегрального стратифікаційного інструменту – SRR-Score, який дозволяє прогнозувати ризик зниження оваріального резерву та обирати індивідуалізовану тактику збереження фертильності.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження.

Теоретичне значення отриманих результатів полягає в доповненні засад клінічної медицини в частині вчення про методи лікування доброякісних неуточнених пухлин яєчників.

Практичне значення отриманих результатів. Отримані результати мають високий рівень практичної значущості для вітчизняної гінекології,

репродуктивної медицини та хірургії органозбереження. Розроблений алгоритм ведення жінок з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників є сучасним інноваційним комплексним методом, що забезпечує практичних лікарів ефективним підходом для успішного лікування та підвищення фертильності даної категорії жінок.

Вперше в практику акушерсько-гінекологічної допомоги інтегровано модель, яка дозволяє об'єктивно стратифікувати жінок за рівнем репродуктивного ризику на основі ключових біоклінічних параметрів. SRR-Score дає можливість обґрунтовано прогнозувати втрату оваріального резерву, рекомендуючи, за потреби, кріоконсервацію ооцитів, ембріонів або протективну терапію до оперативного втручання. Модель забезпечує високу клінічну ефективність, що дозволяє приймати рішення про обсяг і терміни втручання на рівні доказової медицини.

Запропонований персоналізований трирівневий алгоритм клінічного ведення жінок із ДНПЯ з стратифікаційним, хірургічним та реабілітаційним блоками дозволяє максимально адаптувати лікування до клінічного стану пацієнтки, її репродуктивного плану. Алгоритм може бути інтегрований у стандартизовані клінічні маршрути пацієнток в жіночих консультаціях, відділеннях оперативної гінекології та центрах ДРТ.

Результати дослідження мають значну цінність для фахівців суміжних спеціальностей: спеціалістів загальної хірургії, репродуктивної медицини, лікарів-гінекологів, ендокринологів, які беруть участь у формуванні лікувального плану для жінок з пухлинами яєчників. Результати дослідження впроваджено у навчальний процес кафедри акушерства і гінекології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Модель SRR може бути використана в рамках підготовки лікарів-інтернів, ведення циклів тематичного удосконалення і спеціалізації, а також для інформування пацієнток у форматі індивідуального консультування з оцінкою рівня фертильності.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і практичних рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі.

Дослідження проводилось у відповідності до принципів Гельсінської Декларації, Конвенції ради Європи про права людини і біомедицини, відповідних законів України, сучасних біоетичних норм щодо безпеки для здоров'я пацієнток, отримання інформованої згоди та конфіденційності особистих і медичних даних (протокол засідання комісії з етики та академічної доброчесності № 4 від 22.10.2025).

Дисертаційне дослідження Гринчук О.Б. виконано відповідно до чинних науково-методичних вимог. Сформульовані завдання логічно узгоджуються з метою роботи, яка чітко визначена. Проведений автором аналіз літературних джерел демонструє рівень оволодіння автором сучасних наукових напрацювань щодо підходів до лікування доброякісних неуточнених пухлин яєчників, та визначення напрямків, які потребують подальшого дослідження, зокрема відновлення фертильності у жінок з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників.

Теоретичне обґрунтування напрямку досліджень, їх обсяг та отримані результати з необхідним статистичним аналізом дозволяють вважати, що наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими та достовірними.

Наукові положення, висновки, рекомендації, сформульовані в дисертації, отримані на достатньому клінічному матеріалі з використанням сучасних інформативних методів дослідження. Статистичний аналіз результатів дозволяє вважати результати дослідження, наукові положення та висновки достовірними та науково обґрунтованими. Результати роботи повністю відповідають запланованій меті і завданням дослідження.

Оцінка змісту, загальна характеристика дисертаційної роботи, її завершеності в цілому.

Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням із класичною структурою, що повністю відповідає вимогам МОН України. Дисертація викладена на 251 сторінці, з них 128 сторінок основного тексту, складається з вступу, систематизованого аналізу сучасного стану проблеми відновлення репродуктивної функції у жінок із доброякісними неуточненими пухлинами яєчників, розділу матеріалів і методів дослідження, трьох розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків та практичних рекомендацій, списку використаної літератури, який налічує 258 джерел кирилицею та латиною, додатків. Робота ілюстрована 20 таблицями та 16 рисунками.

Перший розділ — «Аналіз сучасного стану проблеми відновлення репродуктивної функції у жінок із доброякісними неуточненими пухлинами яєчників» присвячений узагальненню теоретичних підходів щодо природи доброякісних неуточнених пухлин яєчників, оцінці їх впливу на репродуктивну функцію та аналізу сучасних підходів до лікування з позицій збереження фертильності.

Другий розділ — «Матеріал і методи» містить детальний опис дизайну дослідження, обґрунтування його валідності та методологічних підходів, що застосовувалися для оцінки ефективності реалізації репродуктивного потенціалу у жінок після органозберігаючого лікування доброякісних неуточнених пухлин яєчників. Наведено загальну характеристику вибірки, методи стратифікації на групи спостереження, описано алгоритми клінічного обстеження та інструментальні, лабораторні та функціональні методи діагностики.

Третій розділ — «Клініко-репродуктивна характеристика жінок репродуктивного віку з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників» присвячений оцінці стану репродуктивної системи обстежених пацієнток. Встановлено, що безпліддя мало місце у 90,4% жінок, причому у групах

хірургічного втручання його частота досягала 100% (на відміну від 70% у контрольній групі, $p < 0,001$).

Четвертий розділ — «Морфофункціональна характеристика та клінічна оцінка лікувальної тактики при різних типах доброякісних неуточнених пухлин яєчників» містить результати порівняльного аналізу ефективності застосованих лікувальних стратегій. Доведено високу результативність органозберігаючих хірургічних методик у поєднанні з антиоксидантними та протизапальними компонентами комплексного лікування у пацієнток основної групи. Такий підхід сприяв зменшенню оксидативного стресу, покращенню мікроциркуляції та мінімізації ушкодження гранульозних клітин. Виявлені статистично значущі міжгрупові відмінності щодо експресії Ki-67, інтерлейкіну-6, фактора некрозу пухлини α та VEGF ($p < 0,05$) засвідчують гетерогенність біологічних механізмів формування різних типів кіст та визначають прогностичні особливості відновлення фертильності, підкреслюючи потребу в персоналізованому виборі лікувальної тактики.

П'ятий розділ — «Наукове обґрунтування запропонованого алгоритму клінічного ведення жінок з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників із урахуванням збереження фертильності» представляє концепцію використання SRR-Score як інтегрального стратифікаційного інструменту для прогнозування репродуктивного ризику та вибору оптимальної тактики клінічного менеджменту. Обґрунтовано комплексний алгоритм ведення жінок з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників, що включає точну морфологічну і молекулярну діагностику, органозберігаючу хірургію, програми збереження фертильності та післяопераційну реабілітацію із системним контролем оваріального резерву. Описано покрокові організаційні та клініко-діагностичні заходи, орієнтовані на практичного лікаря-акушера-гінеколога.

У розділі «Аналіз і узагальнення результатів дослідження» здійснено інтегральне узагальнення отриманих даних, виконано їх порівняння з результатами наявних наукових робіт та підкреслено новизну отриманих висновків.

Висновки логічно впливають із мети та завдань дослідження, відзначаються чіткістю формулювання та повнотою обґрунтування. Практичні рекомендації відповідають змісту проведеної роботи та мають прикладну цінність для клінічної практики.

Список використаних джерел оформлений відповідно до чинних вимог щодо дисертаційних робіт.

Оцінка рівня виконання поставленого наукового завдання та рівня оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Для виконання поставлених у дисертаційній роботі завдань автор застосувала сучасні, репрезентативні та високої інформативності методи дослідження, а також коректні статистичні підходи. Дисертантом самостійно проведено інформаційно-патентний пошук, що охоплював питання доброякісних неуточнених пухлин яєчників та особливостей функціонування репродуктивної системи. Сформовано алгоритм дослідження та розроблено облікову документацію, відповідно до якої здійснювалося обстеження пацієнток.

Дослідження виконувалося поетапно, із послідовною реалізацією ключових положень клінічного протоколу та наукової концепції: підготовчий етап (2018–2019 рр.); скринінгово-діагностичний етап (2019–2021 рр.); лікувально-інтервенційний етап (2021–2023 рр.); реабілітаційно-моніторинговий етап (до 12 місяців після лікування); аналітико-прогностичний етап (2023–2024 рр.).

Автор самостійно виконала основний обсяг наукової роботи, включаючи клінічні та параклінічні дослідження, проведення малоінвазивних органозберігаючих оперативних втручань, забір біологічного матеріалу, статистичну обробку отриманих результатів та заповнення індивідуальних карток пацієнток. Дисертанткою зібрано, систематизовано та всебічно проаналізовано отримані дані, сформульовано висновки та розроблено практичні рекомендації.

Достовірність результатів і обґрунтованість сформульованих положень забезпечуються достатнім обсягом клінічного матеріалу та використанням валідних методологічних підходів. Висновки та практичні рекомендації логічно узгоджуються зі структурою та змістом дисертації й мають належне наукове обґрунтування. Науковий рівень проведеного дослідження та його прикладна значущість свідчать про високий ступінь володіння автором методологією наукової роботи.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності.

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Гринчук О.Б. не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (Протокол засідання комісії з етики та академічної доброчесності № 4 від 22.10.2025). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспірантки Гринчук О.Б. Усі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

Апробація результатів дисертаційної роботи, повнота викладу основних наукових положень, висновків та практичних рекомендацій.

За матеріалами дисертації опубліковано 5 наукових праць, з них 2 статті у журналах, індексованих у базі даних SCOPUS, 3 статті у наукових фахових виданнях України категорії Б, 1 стаття одноосібна. Основні положення роботи доповідалися і обговорювалися на наукових конференціях Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (Київ, 2022–2023 роки)

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у клінічній практиці жіночих консультацій, відділень оперативної гінекології та центрах ДРТ закладів охорони здоров'я різного рівня надання допомоги, а також в освітньому процесі на кафедрах акушерства та гінекології у закладах фахової передвищої та вищої освіти.

Зауваження щодо змісту дисертації та її оформлення.

Дисертаційна робота Гринчук Оксани Богданівни «Відновлення репродуктивної функції у жінок із доброякісними неуточненими пухлинами яєчників» виконана у відповідності до сучасних методологічних вимог, дослідження проведені з використанням сучасних інформативних методик, що дозволило зробити обґрунтовані висновки та практичні рекомендації. Зауважень щодо інтерпретації автором основних положень, оформлення дисертації немає. Принципових зауважень щодо оформлення і змісту дисертаційної роботи немає.

У порядку наукової дискусії хотілося б почути відповіді на наступні питання:

1. Деталізуйте, будь-ласка, особливості ощадного хірургічного методу лікування жінок з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників з метою відновлення у них фертильності.
2. На Вашу думку, чи потребують спеціальної підготовки фахівці, які виконують хірургічні втручання з приводу доброякісних неуточнених пухлин яєчника?

ВИСНОВОК ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ ДИСЕРТАЦІЇ ВСТАНОВЛЕНИМ ВИМОГАМ

Дисертаційна робота Гринчук Оксани Богданівни «Відновлення репродуктивної функції у жінок із доброякісними неуточненими пухлинами яєчників», яка виконана у Національному університеті охорони здоров'я імені П.Л. Шупика під керівництвом д.мед.н., професорки Жилки Надії Яківни є завершеним самостійним науковим дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані дані, які мають суттєве теоретичне і практичне значення та в сукупності вирішують актуальне науково-практичне завдання сучасної гінекології – відновлення фертильності в результаті застосування сучасних інноваційних методик лікування жінок з доброякісними неуточненими пухлинами яєчників на основі мультидисциплінарного та персоналізованого підходів.

За актуальністю, обсягом дослідження, науковою новизною, теоретичною та практичною значимістю отриманих результатів дисертаційна робота Гринчук Оксани Богданівни «Відновлення репродуктивної функції у жінок із доброякісними неуточненими пухлинами яєчників» повністю відповідає вимогам п.п. 6, 7, 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 р., Постановою Кабінету Міністрів України №502 від 19 травня 2023 р. та вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом МОН України № 40 від 12 січня 2017 р., а її авторка, Гринчук Оксана Богданівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» в галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Офіційний опонент:

**професор кафедри сімейної
медицини, кардіології та медицини
невідкладних станів ФПДО ДНП
«Львівський національний
медичний університет імені
Данила Галицького», доктор
медичних наук з акушерства та
гінекології, професор**

Сергій Шурпяк

Підпис д.мед.н., професора Сергія Олександровича Шурпяка засвідчую.

**Вчений секретар
ДНП «Львівський національний
медичний університет імені
Данила Галицького» МОЗ України**

Світлана Ягело